
Er is altijd wat aan de hand op het Forteiland

Zandhagedis – situatie in 2007

Hoe was het ook alweer met de zandhagedissen op het Forteiland?

In 2001 en in 2005 zijn onderzoeken gedaan vanuit naar voren kwam dat er ongeveer 60 (± 18) volwassen hagedissen leefden in 2001 (zie Rob van Haanen in Nieuwsbrief 21) en 59 (± 17) in 2005 (H. van Bree & R. Plantaz in Nieuwsbrief 33).

Ten behoeve van de zandhagedis werd op het eiland 1 ha nieuw duin aangeplant in de winter van 2001/2002. Het nieuwe duin ontwikkelde zich aanvankelijk slecht; in 2004 werden daarin toch de eerste hagedissen gesignaleerd. Tijdens het onderzoek in 2005 bleken zowel mannetjes als vrouwtjes in de nieuwe duintjes te wonen en er zich ook voort te planten. Ook werd geconstateerd dat een meeuwenkolonie broedde op het eiland met 140 nesten, voornamelijk op de ha nieuw duin, waar de helm nu tot flinke pollen is uitgegroeid. De zandhagedissen lijken zich niet te storen aan de meeuwen, wel hebben ze veel last van twee verwilderde katten.

In 2007 hebben we (Ingo, Edo & Annie) drie keer het eiland afgezocht

Eerste bezoek op 25 april: We hebben toen 16 hagedissen gezien waarvan er 6 ook gefotografeerd zijn. Een daarvan, een mannetje was een bekende van 2005. De hagedissen zaten op vier plekken over het eiland verspreid, één van die plekken was het nieuwe duin, dat zich nu goed heeft ontwikkeld met een mooie, hoge helmbegroeiing. Op diverse plaatsten op het eiland zijn open plekken gemaakt voor eiafzet. De hagedissen zagen er goed uit; ook jonge dieren waren aanwezig. Kortom een hoopvol, bevredigend beeld!.

Tweede bezoek op 31 mei 2005: We zagen 24 hagedissen gezien waarvan er 8 zijn gefotografeerd. Daarvan bleken er drie ook al de eerst keer gefotografeerd te zijn. We vonden de hagedissen op dezelfde plekken als op 25 april, behalve in de nieuwe duintjes. Deze waren helemaal vol met mantel- en zilvermeeuwen. Maar liefst ± 400 nesten zijn op het eiland geteld waarvan de meesten op 1 ha duin gesitueerd zijn. Het was levensgevaarlijk om daar te zoeken, waarschijnlijk ook voor de zandhagedis om daar te leven want die hebben we er niet meer aangetroffen.

Bij het derde bezoek op 17 juli bleek de situatie onveranderd. We hebben 19 dieren kunnen spotten en vier foto's gemaakt van hagedissen die niet eerder gefotografeerd waren. Met alle uitgekomen jonge meeuwen was het geweldig druk! De nieuwe duintjes leken wel een overvolle creche. Wat een gekrijts.

Met de gegevens van 2007 kunnen we geen betrouwbare populatieschatting maken, wel een benadering, en dan komen op een aantal hagedissen uit, ergens tussen de 30 en 60 stuks.

NIET BETREDEN
LEEFGEBIED ZANDHAGEDIS
(Helaas kunnen meeuwen niet lezen)
Voorjaar 2002; de helm voor de nieuwe duintjes is ingeplant.
Foto Axel Groenveld.

Met gevaar voor eigen leven doorzoekt Edo de 'nieuwe' duintjes. Foto Ingo Janssen.

Conclusies:

1. Als onderzoeksterrein wordt het Forteiland moeilijker toegankelijk, het is gevaarlijk.
2. De cultureel/toeristische functie die het Forteiland hoe langer hoe meer krijgt is moeilijk te combineren met de aanwezigheid van al die meeuwen.

3. De nieuwe duintjes zijn zo overbezet met broedende meeuwen dat de helm eronder te lijden heeft; deze raakt ondergescheten en platgelopen.
4. Last but not least: de zandhagedis verliest een stuk habitat waar ze net ingetrokken was. Het aantal dieren lijkt achteruit te gaan.

Annie Zuiderwijk & Edo Goverse

DE BLIK VAN DIK

